

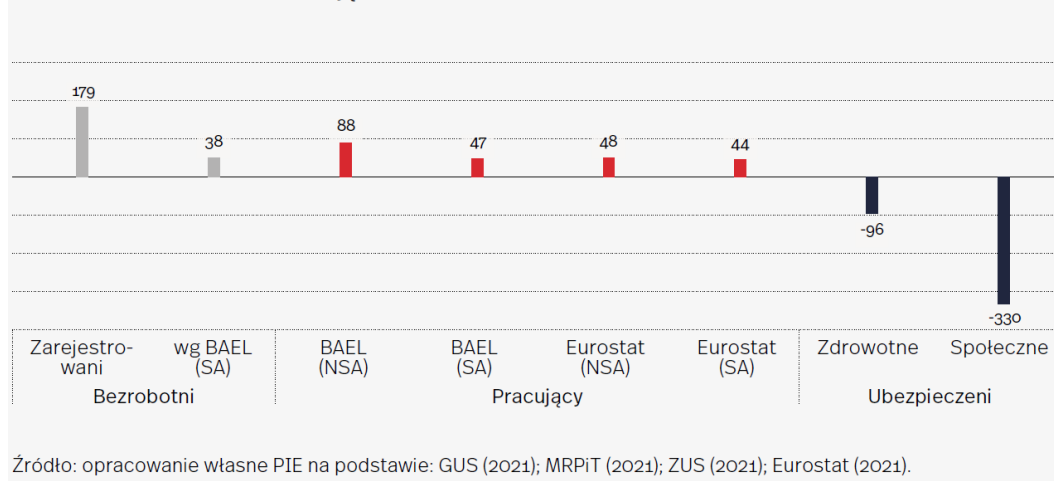
Warszawa, 10 maja 2021 r.

Rynek pracy w czasie pandemii: wzrost czy spadek zatrudnienia?

Koniec 2020 r. zaskoczył sytuacją na rynku pracy. Zamiast skokowego wzrostu bezrobocia odnotowaliśmy wzrost liczby osób pracujących (o 47 tys.). Tym pozytywnym danym wydają się przeczyć dane ubezpieczeniowe. W całym roku liczba osób w ubezpieczeniu zdrowotnym ZUS spadła o 96 tys., a w ubezpieczeniu społecznym o 330 tys. W raporcie „Rynek pracy w czasie pandemii” wyjaśniamy źródła tych rozbieżności. Wskazujemy, że znaczna część spadku liczby ubezpieczonych wynika z mniejszej liczby osób, dla których tytuł do ubezpieczenia nie był związany z wykonywaniem pracy. Wskazujemy również na potencjał wzrostu szarej strefy w rolnictwie, a więc sektorze, który w czasie pandemii odnotował największy wzrost zatrudnienia.

Rok 2020 przyniósł największy od 1991 r. spadek wartości polskiej gospodarki, szacowany na -2,7 proc. PKB. Skutki recesji dla rynku pracy okazały się jednak znacząco niższe niż prognozowano. Według odsezonowanych danych GUS na koniec 2020 r. liczba osób pracujących wzrosła w porównaniu do okresu sprzed pandemii (o 47 tys.). Wzrost zatrudnienia w czasie pandemii koronawirusa bywa kwestionowany przez odwoływanie się do danych o liczbie ubezpieczonych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Według danych ZUS na koniec 2020 r. liczba osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym zmalała o 96 tys., a liczba osób objętych ubezpieczeniem społecznym o 330 tys. względem końca 2019 r.

↘ Wykres 1. Bezrobotni, pracujący i ubezpieczeni – zmiana IV kw. 2019 – IV kw. 2020 r. (w tys.)

Raport, porównujący dane GUS i ZUS, wskazuje źródła obserwowanych rozbieżności. Wskazuje, że znaczący spadek liczby osób ubezpieczonych jedynie częściowo odzwierciedla zmiany zachodzące na rynku pracy. Pokazujemy, że spośród całkowitego spadku liczby osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu (-330 tys.), niemal połowa (-156 tys.) wynikała ze spadku liczby osób ubezpieczonych z innych tytułów niż

wykonywana praca. Większość z tego stanowiły osoby, które były ubezpieczone z tytułu wynagrodzeń wypłaconych po ustaniu dotychczasowych tytułów do ubezpieczenia, co prawdopodobnie jest odzwierciedleniem mniejszej mobilności pracowników na – w ich mniemaniu – niepewnym rynku pracy w 2020 r. - mówi Andrzej Kubisiak, zastępca dyrektora Polskiego Instytutu Ekonomicznego.

Szczegółowa analiza tytułów do ubezpieczeń wskazuje, że spadek liczby osób ubezpieczonych z tytułu wykonywanej pracy wyniósł 176 tys. w skali całego roku. Jak wyjaśnić więc taki spadek biorąc pod uwagę fakt, że według danych GUS zatrudnienie w Polsce wzrosło o 47 tys.? *Różnice między danymi GUS a danymi ZUS wynikają m.in. z tego, że część pracujących zgodnie z prawem nie podlega ubezpieczeniom w ZU. Obserwowany wzrost zatrudnienia odbywał się więc zapewne w obrębie tzw. elastycznych form zatrudnienia, zmniejszających obciążenie podatkowo-składkowe.*

Raport wskazuje również na potencjał rozwoju szarej strefy w rolnictwie. Dane GUS wskazują na wyraźny wzrost liczby osób pracujących we własnych gospodarstwach rolnych (o 91 tys. rok do roku) oraz wzrost osób pracujących w rolnictwie (o 100 tys. Jednocześnie, dane z rejestru KRUS wskazują na spadek liczby osób objętych ubezpieczeniem społecznym w tym samym okresie o 27 tys.

***

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego. w Polsce. Instytut wykonuje analizy i ekspertyzy na potrzeby realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzuje polskie badania naukowe w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych w kraju i za granicą.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl